

УДК 796.06:796.032

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ

Тетяна Яворська, Алла Крук, Тетяна Кафтанова

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Анотації:

Актуальність теми дослідження. У статті здійснено аналіз сучасного розвитку олімпійського руху, що дозволив виявити низку головних проблем, серед яких є низький рівень організаційного, кадрового та фінансового забезпечення розвитку галузі фізичної культури і спорту. **Мета дослідження** – розкрити проблеми та перспективи щодо розвитку олімпійського руху в Україні. **Методи дослідження:** теоретичні методи дослідження: аналіз та синтез, систематизація та узагальнення даних літературних джерел і мережі Інтернет.

Результати дослідження та ключові висновки. Проаналізовано та узагальнено матеріали нормативно-правової, законодавчої, інформаційної бази стосовно проблеми дослідження. З'ясовано, що олімпійський рух в Україні – це громадський рух, який базується на добровільному об'єднанні громадян та організацій з метою пропаганди ідей олімпізму, здорового способу життя, розвитку фізичної культури та спорту, виховання молоді заходами спорту, що координується Національним Олімпійським комітетом. Вияв-

Проблемы и перспективы развития олимпийского движения в Украине

Relevance of research. The article analyzes the modern development of the Olympic movement, which revealed a number of major problems, including a low level of organizational, personnel and financial support for the development of the field of physical culture and sports. **The aim:** Was to uncover problems and prospects for the development of the Olympic movement in Ukraine. **Methods:** theoretical research methods: analysis and synthesis, systematization and synthesis of data from literature sources and the Internet.

Results. The materials of the legal, legislative, information base concerning the research problem are analyzed and summarized. The Olympic Movement in Ukraine is found to be a grassroots movement based on voluntary association of citizens and organizations with the aim of promoting the ideas of Olympism, healthy lifestyles, development of physical culture and sports, education of youth through sports, coordinated by the National Olympic Committee. A number of problems in the

Problems and Prospects of Development Olympic Movement in Ukraine

Актуальность темы исследования. В статье проведен анализ современного развития олимпийского движения, который позволил выявить ряд главных проблем, среди которых низкий уровень организационного, кадрового и финансового обеспечения развития отрасли физической культуры и спорта. **Цель исследования** – раскрыть проблемы и перспективы по развитию олимпийского движения в Украине. **Методы исследования:** теоретические методы исследования: анализ и синтез, систематизация и обобщение данных литературных источников и сети Интернет.

Результаты исследования и ключевые выводы. Проанализированы и обобщены материалы нормативно-правовой, законодательной, информационной базы по проблеме исследования. Выяснено, что олимпийское движение в Украине – это общественное движение, которое базируется на добровольном объединении граждан и организаций с целью пропаганды идей олимпизма, здорового образа жизни, развития физической культуры и спорта, воспитания молодежи средствами спорта, которое координируется Национальным Олимпийским

IV. Науковий напрям

лено низку проблем у розвитку сучасного олімпійського руху та запропоновано новий підхід щодо визначення перспектив його сталого розвитку в Україні. Таким чином, олімпійський рух можна розглядати як рух зацікавлених у даному напрямку громадян та організацій, метою якого є поширення олімпійських цінностей, залучення фахівців та громадськості до розбудови олімпійського руху в країні, сприяння побудові мирного світу шляхом виховання молоді через засоби фізичної культури та спорту. Перспективами розвитку олімпійського руху вважаємо в залученні позабюджетних коштів та додаткових фінансових ресурсів різних спонсорів, компаній, фірм у розвиток та функціонування олімпійського руху в країні.

Ключові слова:

олімпізм, олімпійські цінності, громадський рух, пропаганда, фізична культура, спорт.

development of the modern Olympic Movement have been identified and a new approach has been proposed to determine the prospects for its sustainable development in Ukraine. Thus, the Olympic Movement can be seen as a movement of citizens and organizations interested in this area, which aims at spreading Olympic values, involving specialists and the public in building the Olympic movement in the country, promoting peace building through education of young people through physical education and sports. We see the prospects for the development of the Olympic Movement in attracting extra-budgetary funds and additional financial resources from various sponsors, companies, firms in the development and functioning of the Olympic movement in the country.

Olympism, Olympic values, civil movement, propaganda, Physical Education, sport.

комітетом. Виявлен ряд проблем в розвитку сучасного олімпійського руху та запропоновано новий підхід к определению перспектив его устойчивого развития в Украине. Таким образом, олимпийское движение можно рассматривать как движение заинтересованных в данном направлении граждан и организаций, целью которого является распространение олимпийских ценностей, привлечение специалистов и общественности к развитию олимпийского движения в стране, содействие построению мирного мира путем воспитания молодежи через средства физической культуры и спорта. Перспективами развития олимпийского движения видим в привлечении внебюджетных средств и дополнительных финансовых ресурсов различных спонсоров, компаний, фирм в развитие и функционирование олимпийского движения в стране.

олимпизм, олимпийские ценности, общественное движение, пропаганда, физическая культура, спорт.

Постановка проблеми. Олімпійський спорт – міжнародний багатфункціональний спортивний рух, спрямований на пропаганду загальнолюдських і гуманітарних цінностей у відповідності з концепцією олімпізму. Колишній Президент Міжнародного Олімпійського комітету (МОК) Хуан Антоніо Самаранч стверджував, що «... сучасному світові потрібен олімпізм як життєва філософська течія, на основі якої можна створити спосіб життя, заснований на повазі до загальнолюдських етичних принципів, що буде сприяти вихованню та об'єднувати спорт з культурою і мистецтвом...». У сучасному олімпізмі бере початок олімпійський рух, метою якого є сприяння побудові мирного та кращого світу шляхом виховання молоді через спорт [7, с. 10; 15].

Олімпійський рух в Україні – це громадський рух, який базується на добровільному об'єднанні громадян та організацій з метою пропаганди ідей олімпізму, здорового способу життя, розвитку фізичної культури та спорту, виховання молоді засобами спорту, що координується Національним Олімпійським комітетом (НОК) України [7]. Розвиток олімпійського руху в Україні цілком відповідає умовам часу та інтересам держави та є невід'ємною частиною руху за здоровий спосіб життя. Проте, на сьогоднішній день, в Україні налагоджена пропаганда здорового способу життя не достатньо ефективна серед населення. За результатами досліджень М. В. Дутчака, рівень охоплення населення, особливо працездатного віку, фізкультурно-оздоровчою та спортивною діяльністю в декілька разів нижчий, порівняно з європейськими країнами [4, с. 4].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Авторитет і популярність олімпійського руху стали наслідком копіткої праці й ентузіазму багатьох поколінь захоплених талановитих людей – державних і громадських діячів, поетів і письменників, скульпторів і художників, філософів і педагогів, тренерів і лікарів, а також усіх тих, хто тією чи іншою мірою долучився до його розвитку. Вивчення стану питання щодо проблем та перспектив розвитку олімпійського руху в Україні здійснюється досить інтенсивно та є предметом наукових пошуків багатьох дослідників та фахівців галузі фізичного виховання і спорту [1; 2; 5; 11; 13].

Аналіз спеціальної літератури дозволив установити, що великий внесок у розвиток олімпійського руху в Україні зробили президенти НОК України та регіональні представники громадських організацій. Активно та успішно долучається до розвитку олімпійського руху та олімпійської освіти дітей та молоді в Україні Олімпійська Академія України. Створення видавництва «Олімпійська література» помітно виділяється не тільки на українському, але й на європейському рівні, оскільки переважна частка книжкової продукції видавництва присвячена тематиці олімпійського спорту, олімпійського руху, окремим розділам підготовки спортсменів, теорії і методиці тренування в окремих видах спорту тощо [2; 5; 16].

Проте, на шляху до світового визнання олімпізм та олімпійський рух подолав величезну кількість проблем та труднощів різного характеру. Незважаючи на економічну кризу в багатьох сферах життя суспільства, уряд нашої країни неодноразово спрямовував увагу й вживав заходи для успішного виступу українських спортсменів на міжнародній арені. Втім, незважаючи на широке коло досліджень, проблемі визначення перспектив розвитку олімпійського руху в Україні приділено недостатньо уваги. Актуальність і значущість указаної проблеми послужило передумовами подальшого вивчення та дослідження.

Мета дослідження – розкрити проблеми та перспективи щодо розвитку олімпійського руху в Україні.

Методи дослідження: теоретичні методи дослідження: аналіз та синтез, систематизація та узагальнення даних літературних джерел і мережі Інтернет. Організація дослідження включала проведення системного аналізу і узагальнення матеріалів наукової літератури, офіційних законів, а також матеріалів МОК та організаційних комітетів Олімпійських ігор з питань розвитку олімпійського руху. Виходячи з цього були визначені проблеми та перспективи розвитку сучасного олімпійського руху в Україні.

Результати дослідження та їх обговорення. Діяльність у галузі фізичної культури і спорту в Україні, як правило, регулюється відповідними Законами й розробленими на їх підставі підзаконними актами: указами, постановами, рішеннями, програмами, наказами, інструкціями, статутами, положеннями тощо. На кожен галузь діяльності діє уся сукупність Законів України, і основним для галузі фізичної культури і спорту є Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (1994 р., 2002 р.) [10]. Крім цього закону, для розвитку олімпійського руху важливими є Закон України «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» (2000 р.; із змінами, внесеними згідно із Законами від 03.07.2018) [9]; Указ Президента України «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація»» (від 09.02.2016 р.) [8] тощо. Під час засідання НОК України було підтримано «Програму розвитку олімпійського руху в Україні на період 2019–2022 роки» [16]. Отже, слід відмітити, що в Україні сформовані досить потужні законодавча та нормативно-правова бази, які продовжують вдосконалюватися та розширюватися в даній галузі [7–10; 14; 15].

У своїй промові з нагоди 25-річчя НОК України президент МОК Томас Бах звернув увагу на те, що спорт повинен бути політично нейтральним, але спорт не може бути поза політикою. Тому олімпійський рух повинен мати, одночасно, і автономію, і партнерські відносини з політикою. На думку Томаса Баха, цього можна досягти шляхом діалогу та взаємної поваги між олімпійським рухом і державними органами на всіх рівнях. Однак, для того, щоб постійно поширювати людські цінності дружби, поваги й досконалості в суспільстві, важливо, щоб саме автономність спорту поважали політики [16].

Отже, за останні роки роль та значущість олімпійського руху в нашій країні змінилися. Олімпійський рух – це глобальне явище в житті світового співтовариства, що охопило величезний спектр різноманітних процесів і явищ, з якими спорт пов'язав свою політику. Підтвердженням цього є, зокрема, масове залучення глядачів та їх спостереження за перебігом олімпійських ігор та інших спортивних видовищ; фінансова підтримка олімпійського руху; повага до нього з боку політичних і державних діячів різних країн. Тобто олімпійська система, олімпійська освіта та олімпійський рух нині перетворилися на найбільш стабільний рух у світі та постійно підвищують вплив на життя світової спільноти. Сьогодні не можна знайти жодної сфери людської діяльності, не пов'язаної з фізичною культурою та спортом, оскільки фізична культура і спорт – загально визнані матеріальні й духовні цінності суспільства в цілому та кожної людини окремо [6]. Від розвитку олімпійського руху, фізичної культури та спорту виграють і держава, і підприємства, і громадяни. Але, на жаль, існують серйозні проблеми, з якими зустрічаються

державні організації, керівники різних підрозділів, тренери, викладачі, спортсмени, студенти, вчителі, школярі тощо. Це, як правило, проблеми з інвентарем, обладнанням, спортивною формою; низьким рівнем оплати за послуги фахівців; відсутністю достатнього досвіду підготовки спортсменів до чемпіонатів світу й олімпійських ігор; впливом кваліфікованих фахівців спорту за межі України; високою вартістю послуг у спортивних центрах; дефіцитом вільних коштів для відвідування фізкультурно-оздоровчих закладів та на придбання спеціального одягу, взуття; відсутністю вільного часу; низький рівень пропаганди масового спорту та залучення широких верств населення до рухової активності тощо. Тому, в нашій державі потрібен новий підхід до розвитку олімпійського руху: потрібно сформувати у молоді сучасні погляди на спорт, пропагувати та залучати до здорового способу життя, зробити доступність до занять з обраного виду спорту, розвивати матеріально-технічну та спортивну базу, створити сприятливу спортивну інфраструктуру у дворах і місцях масового відпочинку населення, розширити можливості відвідування занять за місцем роботи та за місцем проживання; впроваджувати стипендіальні програми, розширювати міжнародні зв'язки, вивчати досвід розвитку олімпійського руху в різних країнах, залучати позабюджетні кошти та додаткові фінансові ресурси різних спонсорів, компаній, фірм у розвиток та функціонування олімпійського руху в країні. Це потрібно робити через соціальну рекламу, популяризацію олімпійських і не олімпійських видів спорту, підвищення престижу спорту вищих досягнень, впровадження досвіду інших країн, залучення до рухової активності різних верств населення, а також залучення різних фінансових ресурсів тощо.

Ми погоджуємося також з думкою науковців С. І. Степанюк, О. О. Гречанюк, І. В. Маляренко, що у найближчому майбутньому в галузі фізичної культури і спорту України потрібно вирішити такі завдання, як: реформувати систему фізичного виховання та спорту в Україні; повернути українському спорту національний зміст; переглянути теорію і практику фізичної культури, виходячи з нових реалій сучасного життя в Україні, з урахуванням державотворчих завдань, які стоять перед фізкультурно-спортивним та олімпійським рухом; поліпшити кадрову ситуацію в спортивних структурах України, залучивши до роботи в них фахівців з відповідним рівнем підготовки та належним рівнем громадської та національної свідомості; у процесі перебудови фізкультурно-спортивного руху, зберегти рівень спортивних досягнень та не допустити спаду результативності в різних видах спорту; розширити матеріальну базу [12, с. 205].

На сьогоднішній день, хоча ми й можемо пишатися виступами наших талановитих спортсменів на Олімпійських іграх, проте, удосконалення законодавчої, нормативно-правової та матеріально-технічної спортивної бази в країні сприятиме кращому розвитку олімпійського руху та реалізації стратегії олімпійської підготовки українських спортсменів [3, с. 20–28].

Дискусія. Проведені нами узагальнення та отримані у ході дослідження результати, дозволяють припустити, що сьогодні необхідно вивчати досвід залучення додаткових ресурсів та застосувати його, який може стати неоціненною допомогою у пошуках додаткового фінансування з позабюджетних джерел як українського, так і зарубіжного походження. Досягнення високих результатів у цьому напрямку можливо за допомогою розробки відповідних спільних проектів, які направлені на задоволення потреб громади у розвитку не тільки олімпійського руху, але й фізичної культури та спорту.

Висновки. Отже, олімпійський рух є важливим чинником загальної культури. Виховання людей в дусі олімпійських цінностей сприяє впровадженню культури здорового способу життя, залученню всіх верств населення до активних занять фізичною культурою та спортом, що, в свою чергу, забезпечує покращення здоров'я нації, її духовне збагачення, прищеплює почуття патріотизму та гордості за свою країну. Саме через спорт транслюються «ідеальні цінності» для людей будь-якого віку та національності, а олімпійський рух виступає ефективним ресурсом міжкультурної комунікації та освіти.

На нашу думку, перспективами розвитку олімпійського руху в Україні вбачаємо у забезпеченні державою підтримки щодо розвитку олімпійського руху в країні, у створенні та прийнятті законів, указів, програм, стратегій щодо розвитку й підтримки олімпійського руху в Україні та їх виконання, у популяризації олімпійського руху серед всього населення, й зокрема серед молоді та дітей, у відкритті дитячих спортивних шкіл, у спільній реалізації проектів дитячої та юнацької спортивної освіти, розширенні співробітництва між Україною та Міжнародним олімпійським комітетом, у реформуванні системи освіти та охорони здоров'я, зокрема галузі фізичної культури і спорту, залученні позабюджетних коштів та додаткових фінансових ресурсів різних спонсорів, компаній, фірм у розвиток та функціонування олімпійського руху в країні, поширенні олімпійської освіти, участі в міжнародних форумах, семінарах з підготовки до Олімпійських ігор на території України та за кордоном, покращенні стану спортивної матеріально-технічної бази та обладнання, підвищенні кваліфікації тренерів та інших фахівців, пропаганді здорового способу життя, залученні до занять руховою активністю різних верств населення та створення для цього сприятливих умов тощо.

Таким чином, узагальнення даних літературних джерел і мережі Інтернет показали, що олімпійський рух і олімпійські цінності мають особливе значення для України. Ми впевнені в тому, що олімпійський рух в нашій державі, подолає усі труднощі та буде мати велику перспективу, оскільки й надалі країна буде готувати прекрасних, талановитих, перспективних спортсменів, якими зможемо пишатися, а також наша країна буде мати здорову українську націю, яка матиме усі шанси на світле майбутнє.

Перспективи подальших досліджень – вивчення розвитку олімпійського руху в європейських країнах.

Список літературних джерел

1. Базенко В. А. Посилення ролі інституту місцевого самоврядування в розвитку фізичної культури та спорту. Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи: матеріали IV Міжнар. наук. інтерн.-конф. аспірантів та докторантів з державного управління (Одеса, 22 трав. 2015 р.) Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2015. С. 231–236.
2. Булатова М.М. Олімпійська спадщина України : художній альбом. Кн. 1. НОКУ. Київ, 2016. 128 с. Ї ж. Олімпійська освіта: методичні рекомендації / за заг. ред. М.М. Булатової. Київ, 2002. 37 с.
3. Головатенко О. М., Олексієнко Я. І. Олімпійський рух в Україні. Участь українських спортсменів в Олімпійських іграх: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2015. 46 с.
4. Дутчак М. В. Стратегія і тактика розвитку спорту для всіх в Україні / Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; голов. ред. С. С. Єрмаков. Харків, № 16, 2003. с. 3-16. Його ж. Спорт для всіх в Україні: теорія і практика. Київ, 2009. 279 с.
5. Єрмолова В. Всеукраїнський конкурс-огляд з історії олімпійського руху. Фізичне виховання в рідній школі. 2015. № 6. С. 31.
6. Обозна О. М. Розвиток фізичної культури і спорту як важливий напрям державної політики України щодо забезпечення здоров'я громадян. Державне управління: теорія та практика. 2014. № 2. С. 39-44. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Dutp_2014_2_8
7. Олімпійська хартія [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://noc-ukr.org/about/officialdocuments/olimpic-charter/>
8. Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова

References

1. Bazenko V. A. Posylennia roli instytutu mistsevoho samovriaduvannia v rozvytku fizychnoi kultury ta sportu. Derzhavne upravlinnia v Ukraini: istoriia derzhavotvorennia, vyklyky ta perspektyvy: materialy IV Mizhnar. nauk. intern.-konf. aspirantiv ta doktorantiv z derzhavnoho upravlinnia (Odesa, 22 trav. 2015 r.) Odesa: ORIDU NADU, 2015. S. 231–236.
2. Bulatova M.M. Olimpiiska spadshchyna Ukrainy : khudozhnii albom. Kn. 1. NOKU. Kyiv, 2016. 128 s. Yii zh. Olimpiiska osvita: metodychni rekomendatsii / za zah. red. M.M. Bulatovoi. Kyiv, 2002. 37 s.
3. Holovatenko O. M., Oleksienko Ya. I. Olimpiiskyi rukh v Ukraini. Uchast ukrainskykh sportsmeniv v Olimpiiskykh ihrakh: navchalno-metodychnyi posibnyk. Cherkasy, 2015. 46 s.
4. Dutchak M. V. Stratehiia i taktyka rozvytku sportu dlia vsikh v Ukraini / Pedahohika, psykhohihiia ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu / Khark. nats. ped. un-t im. H. S. Skovorody ; holov. red. S. S. Yermakov. Kharkiv, № 16, 2003. s. 3-16. Yoho zh. Sport dlia vsikh v Ukraini: teoriia i praktyka. Kyiv, 2009. 279 s.
5. Iermolova V. Vseukrainskyi konkurs-ohliad z istorii olimpiiskoho rukhu. Fizychno vykhovannia v ridnii shkoli. 2015. № 6. S. 31.
6. Obозна O. M. Rozvytok fizychnoi kultury i sportu yak vazhlyvyi napriam derzhavnoi polityky Ukrainy shchodo zabezpechennia zdorovia hromadian. Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka. 2014. № 2. S. 39-44. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Dutp_2014_2_8
7. Olimpiiska khartiia [Elektronnyi resurs] / Rezhym dostupu : <http://noc-ukr.org/about/officialdocuments/olimpic-charter/>
8. Pro Natsionalnu stratehiu z ozdorovchoi rukhovoї aktyvnosti v Ukraini na period do 2025 roku «Rukhova aktyvnist – zdorovy sposib zhyttia – zdorova natsiia». Ukaz

активність – здоровий спосіб життя – здорова нація». Указ президента України від 09.02.2016 № 42/2016 // База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/42/2016>

9. Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні. Закон України від 14.09.2000 № 1954-III // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1954-14/ed20030403/conv>

10. Про фізичну культуру і спорт: Закон України від 24.12.1993 р. № 3808-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.

11. Сітнікова Н.С. Підтримка державою сучасного літнього олімпійського руху в Україні. Держава та регіони. Серія: Державне управління, 2012 р., Вип. № 2 (38). С. 117-121.

12. Степанюк С.І., Гречанюк О.О., Маляренко І.В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: для студ. ден. та заочн. форми навч. факультету. фіз. вих. та спорту. Херсон, 2006. 236 с.

13. Яворська Т. Значущість олімпійської освіти у вихованні сучасної молоді / Молодь та олімпійський рух: Зб. тез доповідей XII Міжнар. конф. молодих вчених, 17 травня 2019 року [Електронний ресурс]. Київ, 2019. С. 67-68.

14. A New Strategy for Sport.Consultation Paper [Електронний ресурс] / Department for Culture, Media and Sport United Kingdom. 2015. Режим доступу: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/450712/1619-F_Sports_Strategy_ACCESSIBLE.pdf.

15. Olympic Charter / International Olympic Committee. DidWeDo S.a.r.l., Lausanne, Switzerland, September 2016. 103 p.

16. <http://noc-ukr.org/about/officialdocuments/promova-prezidenta-mok-tomasa-baha-z-nagodi-25-richchya-nok-ukraini/>

prezydenta Ukrainy vid 09.02.2016 № 42/2016 // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/42/2016>

9. Pro pidtrymku olimpiiskoho, paralimpiiskoho rukhu ta sportu vyshchikh dosiahnen v Ukraini. Zakon Ukrainy vid 14.09.2000 N 1954-III // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / VR Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1954-14/ed20030403/conv>

10. Pro fizychnu kulturu i sport: Zakon Ukrainy vid 24.12.1993 r. № 3808-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.

11. Sitnikova N.S. Pidtrymka derzhavoiu suchasnoho litnoho olimpiiskoho rukhu v Ukraini. Derzhava ta rehiony. Seriiia : Derzhavne upravlinnia, 2012 r., Vyp. № 2 (38). S. 117-121.

12. Stepaniuk S.I., Hrechaniuk O.O., Maliarenko I.V. Metodichniy posibnyk dlia vyvchennia dystsypliny «Istoriia fizychnoi kultury» za blochno-modulnoiou systemoiu: dlia stud. den. ta zaochn. formy navch. fakultetu. fiz. vykh. ta sportu. Kherson, 2006. 236 s.

13. Iavorska T. Znachushchist olimpiiskoi osvity u vykhovanni suchasnoi molodi / Molod ta olimpiiskyi rukh: Zbirnyk tez dopovidei XII Mizhnarodnoi konferentsii molodykh vchenykh, 17 travnia 2019 roku [Elektronnyi resurs]. Kyiv, 2019. S. 67-68.

14. A New Strategy for Sport.Consultation Paper [Електронний ресурс] / Department for Culture, Media and Sport United Kingdom. 2015. Режим доступу: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/450712/1619-F_Sports_Strategy_ACCESSIBLE.pdf.

15. Olympic Charter / International Olympic Committee. DidWeDo S.a.r.l., Lausanne, Switzerland, September 2016. 103 p.

16. <http://noc-ukr.org/about/officialdocuments/promova-prezidenta-mok-tomasa-baha-z-nagodi-25-richchya-nok-ukraini/>

DOI:

Відомості про авторів:

Яворська Т. Є.; orcid.org/0000-0001-6104-2202; tatiana-82@meta.ua; Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна.

Крук А. З.; orcid.org/0000-0001-5861-4468; allaswim1961@gmail.com; Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна.

Кафтанова Т. Є.; orcid.org/0000-0002-2529-3917; [tatyanaaftanova@gmail.com](mailto:tatyanakaftanova@gmail.com); Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна.